

U S N E S E N Í

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Irenou Ondruszovou ve věci žalobce **OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, o.s.**, se sídlem Praha 6, Čs. armády 20, IČ 63839997, zastoupeného JUDr. Alešem Klechem, LL.M., advokátem se sídlem Ostrava, Zámecká 20, proti žalovanému **Léčebné lázně Mariánské Lázně, a.s.**, se sídlem Mariánské Lázně, Masarykova 22/5, IČ 45359113, zastoupenému Mgr. Robertem Šupem, advokátem se sídlem Mariánské Lázně, Klíčová 199/2, o 546.995,- Kč s příslušenstvím,

takto:

Řízení se p ř e r u š u j e do rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie o předběžné otázce:

1. Je třeba vykládat směrnici Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22.5.2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti tak, že je v rozporu s článkem 3 a článkem 5 (čl. 5 odst. 2 písm. e/, odst. 3 písm. b/, odst. 5) výjimka nepřipouštějící odměnu autorům za sdělování jejich díla televizním či rozhlasovým vysíláním prostřednictvím televizního či rozhlasového přijímače pacientům na pokojích lázeňského zařízení, které je podnikatelským subjektem?
2. Je obsah těchto ustanovení týkajících se uvedeného užití díla ve směrnici natolik bezpodmínečný a dostatečně přesný, aby se jich mohli před vnitrostátními soudy dovolávat ve sporu mezi jednotlivci kolektivní správci autorských práv, pokud stát směrnici neprovedl správně ve vnitrostátním právu?
3. Je třeba článek 56 a násl. a článek 102 Smlouvy o fungování Evropské unie (potažmo článek 16 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12.12.2006 o službách na vnitřním trhu) vykládat tak, že brání v aplikaci vnitrostátní právní úpravy, která vyhrazuje výkon kolektivní správy autorských práv na území státu pouze jednomu (monopolnímu) kolektivnímu správci autorských práv a tím neumožňuje příjemci služby volný výběr kolektivního správce z jiného státu Evropské unie?

Odůvodnění

Žalobou podanou u zdejšího soudu dne 30.3.2011 doplněnou podáními ze dne 29.3.2011, 20.9.2011 a 5.3.2012 se žalobce domáhal po žalovaném zaplacení částky 546.995,-- Kč s příslušenstvím na základě tvrzení, že žalobce je kolektivním správcem autorů hudebních děl dle rozhodnutí Ministerstva kultury ČR ze dne 28.2.2001 č.j. 4449/2001, zastupuje české tak i cizozemské autory, v případě provozování televizního vysílání děl na pokojích v ubytovacích zařízeních zastupuje smluvně další kolektivní správce, a to DILIA – divadelní, literární, audiovizuální agenturu, o.s. a Ochrannou organizaci autorskou – Sdružení autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl o.s. Žalobce je občanským sdružením, žalovaný právnickou osobou, který v ubytovacích zařízeních – lázeňský dům HVĚZDA – SKALNÍK, lázeňský dům CENTRÁLNÍ LÁZNĚ, lázeňský dům VLTAVA, lázeňský dům PACIFIK, lázeňský dům LABE, lázeňský dům SVOBODA, lázeňský dům NOVÉ LÁZNĚ, lázeňský dům VILLA BUTTERLY a ubytovna URAL, v období od 1.5.2008 do 31.12.2009 zpřístupňoval autorská díla hostům prostřednictvím televizních a rozhlasových přístrojů umístěných na pokojích jednotlivých zařízení, aniž s žalobcem uzavřel licenční smlouvu. Žalobce požadoval po žalovaném bezdůvodné obohacení ve výši obvyklé autorské odměny, když vycházel z jeho sazebníků.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby s tím, že nejde o sdělování autorského díla veřejnosti, když pacienti čerpající lázeňskou péči jsou ubytováni v jeho zařízeních cca 22 dnů, tedy delší dobu než v hotelových pokojích a nelze tak vycházet z rozsudku Soudního dvora C 306/05 (SGAE ca Rafael Hoteles). Žalovaný je nestátním zdravotnickým zařízením poskytujícím zdravotní péči ve smyslu zák. č. 20/1966 Sb., a proto se na něj vztahuje výjimka uvedená v § 23 autorského zákona, tj. že za provozování rozhlasového a televizního vysílání se podle § 18 odst. 3 nepovažuje zpřístupňování díla pacientům při poskytování zdravotní péče ve zdravotnických zařízeních. Zakotvení výjimky pro zdravotnická zařízení je odůvodněno jednak veřejným zájmem na péči o zdraví obyvatelstva a jednak zájmem každého jednotlivce na ochranu a udržení svého zdraví vyjádřeným článkem 31 Listiny základních práv a svobod. Lázeňská péče je poskytována komplexním způsobem, nejen v ordinacích, rehabilitačních místnostech, ale také přímo na pokojích. Zahrnuje tedy jak samotné poskytování zdravotní péče, tak i péči s tím související a nelze ubytování pacientů z rámce poskytování komplexní léčebné péče vytrhávat. Žalovaný nadto plní veřejnoprávní funkci spočívající v údržbě, zachování a ochraně a využívání přírodních léčivých zdrojů a jejím bezplatném zpřístupnění veřejnosti dle zákona č. 164/2001 Sb. Žalovaný namítal, že v dané věci nelze aplikovat Bernskou úmluvu, neboť se vztahuje pouze na občany státu původu díla. Žalovaný brojil proti výši požadované odměny. Poukazoval na výši odměn kolektivních správců v sousedních zemích, především v SRN a Rakousku s tím, že jimi požadované odměny jsou nižší, než u žalobce, že žalobce zneužívá svého monopolního postavení a zhoršuje tím postavení žalovaného na trhu a jeho konkurenceschopnost s lázeňskými zařízeními v sousedních zemích. Žalovaný má i zahraniční pacienty, především německé. Namítal, že je omezena svoboda volného pohybu služeb, že by měl zájem uzavřít licenční smlouvu s kolektivním správcem v Rakousku. Navrhl, aby Soudnímu dvoru EU byla v tomto směru položena předběžná otázka.

Žalobce uvedl, že v okolních státech, resp. státech Evropské unie, se platí autorská odměna v případě umístění televizoru či rozhlasového přijímače na pokojích lázeňských zařízení. Zákonnou výjimku uvedenou v § 23 autorského zákona nelze vztahovat na žalovaného, přestože si je vědom úpravy uvedené v zákoně č. 20/1966 Sb. Navrhl, aby Soudnímu dvoru EU byla položena předběžná otázka, zda taková právní úprava není v rozporu s komunitárním právem. K námitce žalovaného poukazoval na to, že se zahraničním kolektivním správcem by žalovaný licenční smlouvu nemohl uzavřít, neboť tomu brání dohoda mezi kolektivními správci (konkrétně českého a rakouského kolektivního správce).

Podle § 23 zák. č. 121/2000 Sb., (autorský zákon) věty třetí za provozování rozhlasového a televizního vysílání se podle § 18 odst. 3 nepovažuje zpřístupňování díla pacientům při poskytování zdravotní péče ve zdravotnických zařízeních. Žalovaný je akciovou společností zapsanou v obchodním rejstříku s předmětem podnikání mj. komplexní ústavní a ambulantní péče (preventivní, kurativní a rehabilitační) za využití místních přírodních léčivých zdrojů, podniká také v ubytovacích službách a v hostinské činnosti. Žalovaný je nestátním zdravotnickým zařízením poskytujícím lázeňskou péči. Za zdravotnická zařízení tj. zařízení poskytující zdravotní péči byla v žalovaném období považována dle § 11 odst. 1, § 17, § 19 zák. č. 20/1966 Sb. o péči o zdraví lidu i lázeňská zařízení, resp. lázeňská péče bez ohledu na subjekt poskytující tuto péči. Právní úprava zakotvující, že za „sdělování díla veřejnosti“ se nepovažuje zpřístupňování díla vysílaného rozhlasem či televizí pacientům při poskytování zdravotní péče ve zdravotnických zařízeních se zdá být v rozporu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22.5.2001, která ukládá členským státům povinnost přiznat autorům právo na sdělování svých děl veřejnosti, jehož součástí je i právo na provozování rozhlasového nebo televizního vysílání a v čl. 5 stanoví taxativní výčet výjimek z tohoto práva. Je také nutno vyřešit, zda v případě rozporu věty třetí § 23 autorského zákona s citovanou směrnicí, lze se jí přímo dovolávat ve sporu mezi jednotlivci.

Podle § 97 autorského zákona kolektivním správcem je ten, kdo získal oprávnění k výkonu kolektivní správy. Podle § 98 odst. 6 autorského zákona ministerstvo udělí oprávnění žadateli, jestliže mj. pro výkon téhož práva ve vztahu k témuž předmětu ochrany, a pokud jde o díla, pro výkon téhož práva k témuž druhu díla, nemá oprávnění již jiná osoba. Tímto ustanovením je v České republice zakotven zákonný monopol. Není zcela vyloučeno, že stanovení zákonného monopolu na trhu kolektivní správy práv může být shledán v rozporu s principy evropského komunitárního práva. V tomto sporu bylo poukazováno na to, že žalobce zneužívá svého monopolního postavení v ČR při určení výše autorských odměn, které požaduje po uživateli autorských práv s tím, že zahraniční kolektivní správci EU v sousedních státech i přes vyšší životní úroveň tamního obyvatelstva mají nižší či srovnatelné sazby odměn a tím je ztížena konkurenceschopnost žalovaného s obdobnými lázeňskými zařízeními v zahraničí. Žalovaný by měl zájem uzavřít licenční smlouvu se zahraničním kolektivním správcem i s ohledem na to, že jeho zařízení navštěvuje i zahraniční klientela, především ze SRN a v jeho zařízeních je přijímán i signál německých rozhlasových a televizních stanic.

Podle § 109 odst. 1 písm. d) o.s.ř. soud řízení přeruší, jestliže rozhodl, že požádá Soudní dvůr Evropských společenství o rozhodnutí o předběžné otázce.

Protože je nutno vyložit právo Unie mající vztah k tomuto řízení, soud řízení přerušil podle § 109 odst. 1 písm. d) o.s.ř., když ve smyslu článku 267 Smlouvy o fungování Evropské

unie budou Soudnímu dvoru Evropské unie předloženy se žádostí o rozhodnutí ve výroku tohoto usnesení uvedené předběžné otázky.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu podepsaného.

V Plzni dne 10.04.2012

Za správnost vyhotovení:
Petra Černá

JUDr. Irena Ondruszová, v. r.
samosoudkyně